

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë i yëyeje yë'ere Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're coní.

² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're coní mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë.

³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi coní de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë.

⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare.

⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë pönapi.

⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji.

⁸ Jaje pa'ina, mēsarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tēji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mēsaru Maija'quē quēcōsicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocōhua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquē.

⁹ Maija'quē i ca nēose'ejē pa'ye yo'o tì'acquēre papi mēsarute soipi, i mamaquē mai Ējaē Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajē caquē.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quē do'ijē mēsarute señē, mai Ējaē Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajē, cui'ne te'e nēina, pa'ijajē caquē. Huahuesicohua'i pa'ima'pē pa'ijē'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayēpi pa'ijē'ë.

¹¹ Jaje mēsarute cayē, Cloé tsēcapēpi mēsaru te'e cuasama'pē pa'iyere quēarena.

¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mēsaru cayē, pa'i ñape ñeje: “Yē'ë cato Pablo aquē a'ë.” Yecohua'ipi cayē: “Yē'ë cato Apolos aquē a'ë.” Yecohua'ipi cayē: “Yē'ë cato Pedro aquē a'ë.” Yecohua'ipi cayē: “Cristo aquē a'ë.”

¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquē a'ë? ¿Panita'a Pablo, yē'ēpi cruz que cuañore mēsaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni?

¹⁴ Pa'ni, de'oji sihuayē, Maija'quē ñacaina, de'hue jai pa'ire doye pahuē. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuē.

¹⁵ Jaje doye pa'si do'ire yecohua'ijē yē'ë Pablo mamipi do cuañosiquē a'ë caye paja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Coa Estéfnas tsēcapēse'ere oco dohuē. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuē, cuasayē.

17 Yë'ere paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañeñe papi. Coa i cocare quëacajjë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

18 Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato.

19 Jaje pa'ina, toyase'e caji:
Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.
Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

20 ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pañë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina.

21 Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'ëpi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pañë.

22 Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë.

23 Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna.

Cui'ne judío paí peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojè cayeje pa'ye asa cuañoji.

24 Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji.

25 Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, paí ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi paí tutu tëto saise'erepa pa'iji.

26 Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e paí ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iye ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iye. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute.

27 Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire paí ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë.

28 Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë.

29 Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña.

30 Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iye nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iye, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iye, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iye, nequë.

³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë.

² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë.

³ Coa tsasiquë maca ca'raqüë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro tì'ahuë.

⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë païse'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pa'huë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë,

⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pa'ni pa' ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pa' ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pa'ñë.

⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë.

⁸ Iye yēquē quēaye ti iye yeja cuañecohua'i asa tī'añe pañē. Jaje asa tī'ama' do'ire Jesucristo de'oquēre pare quēni huani jeoa'huē'ē, asa tī'asicohua'i pani para'huē, huaiye. Jaje yo'ohuē, jaje toyase'e cayepi pa'ina.

⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quēre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yēquēre iñopi, i joyopi yēquēni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quē cuasaquē pa'ie asaquē api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa tī'añe peoji, yeque cuasaquē pa'ie. Coa jare i joyose'e i cuasaquē pa'ie asaquē pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quēreje jare i joyose'e i cuasaye asaquē pa'iji.

¹² Mai cato Maija'quē joyore payē. Iye yeja joyore paye pañē. Jaje pa'ina, Maija'quē maire oi coa isiyere asayē.

¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajē quēayē, Maija'quē ye'yayepi. Coa yēquē ta'ñe cuasayepi cajē quēama'pē pa'iyē. Maija'quē joyo yo'oye quēayē, Maija'quē joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quē joyo peoquē cato iye ti asa tī'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ē. Jare joyo pa'ie asacohua'ise'e asaye pa'iji.

¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquē si'aye asaquē api, Maija'quē joyo paquē cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajē yo'oye peoji.

16 Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ējaë cuasaye asa t̄i'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

1 Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa t̄i'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë.

2 Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, ts̄i maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa āo āni t̄i'ama'cohua'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa t̄i'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë.

3 Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru.

4 Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

5 ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ējaëni. Pai ñape yëquë mai Ējaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë.

⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospì tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ìte cuasayena.

⁷ Maija'quëpi ìti ñese mëañe cato neji. Ìti taquë cui'ne ìti oco do'equë do'i peoyë.

⁸ Jaje pa'ina, taçohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi paì ñapere ìohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api.

⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaruru cato ì tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaruru Maija'quë huë'e'ë.

¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye ìsise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are paì ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato.

¹¹ Jesucristo api, ìti du'ru huëocore pajë pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji.

¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye paì yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapì, jai do'i quënapì, soquë toñapi, ja'opi panita'a huecapi.

¹³ Jaje nesicohua'ita'are paì ñape nese'e ña mu'se ti'aëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, paì ñape nese'e. Ja mu'se cato paì ñape nese'e toapi ëo ñañe pasipi.

¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi saì cuañoja'quë api, ì nesi do'i.

15 Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru saï cuañoñe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

16 Mësarü a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësarü huesëye?

17 Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësarü a'ë, iti huë'e.

18 Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare.

19 Iye yeja paï ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire johua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne taoji.”

20 Cui'ne caji yequeje: “Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'ire cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.”

21 Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarü tsese'e pa'iji:

22 Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'ñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarü tsë a'ë.

23 Mësarü cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

1 Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña ti'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

2 Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api.

3 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca tì'añeje peoyë.

4 Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji.

5 Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani tiña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ñaño pa'iji. Ja maca Diosupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

6 Maija'quë do'ijë, mësarupi de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iye cui'ne yë'ë pa'iye iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë.

7 Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarupi tutupi tì'añe pahüë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

8 Yure mësarupi si'aye payë, mësarupi yëye. Ja do'ire mësarupi pa'ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huañeyei'ë, mësarupi. Sihuarahuë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarupi ja're te'e conì cuañesi'i caquë.

9 Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diosupi jeteyo'jena nēcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire

nēcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pa'i yēquēse'ere ñañē, iohua'i yo'ojēna, ñañu'u cajē.

¹⁰ Cristo do'ire yēquēre huesēohua'ire cayē, pa'i. Cajēna, mēsarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ē cuasajē sihuayē. Yēquēpi tutu peocohua'i pa'ijēna, mēsarupi tutu quē'iohua'i pa'iyē. Yēquēre cato pa'i coeyē, ñañē. Mēsaruni ējaohua'i a'ē cajē ñañē.

¹¹ Yureje ai yo'ojē ao ēa ju'ijē, oco ēa ju'ijē, cañaje peoquēna, pa'ije co'aye yo'ojēna, cui'ne huē'eje peocohua'ipi ai yo'ojē pa'iyē.

¹² Yēquē jēñapi ai tutu nejē, cui'ne pa'ipi pēijē tea ju'itojē Maija'quēpi de'oye ñacaijaquē cahuē. Pa'ipi josa yo'otojē quēcōyē.

¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ē cayē, yēquēre. Jaje catojē dahuēre quēcōjē yēhuoyē, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañē, yēquēre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ē paē'ē, mēsaruni huajēya'ye ca quēcōsi'i caquē. Coa ai jerepa yē'ē mamajēre sēte yēhuosi'i caquē toyahuē.

¹⁵ Mēsarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire pare patojē yē'ē te'i pa'iyē, mēsaru ja'quēje pa'i, yē'ēpi mēsarute huaso coca du'ru quēasi do'ire. Ja do'ire mēsaruje Cristore sehuohuē.

¹⁶ Jaje pa'ina, mēsarute cayē. Yē'ē yo'oquēna, ñase'ere mēsaruje yo'ojē'ē.

¹⁷ Jare caquē mēsaru quē'rona jējo saoyē, Timoteore, yē'ē oiquēni, mai Ējaē do'ire yē'ē ma-maquēje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaēpi mēsarute quēaja'quē api, yē'ē Cristo Jesure sehuosiquē

yo'oquë pa'iye cui'ne yë'ë si'a hue'ña sehuosico-
hua'i tsëcare ye'yarojaiñe quëase'ere.

18 Mësarü acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë
pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë
yo'oyë.

19 Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë
a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë
cuasacohua'i nejë pa'iye, coa cacohua'i pa'ima'pë
caquë.

20 Maija'quë cuañe te'te cato cocase'e caye peoji.
Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iye a'ë.

21 ¿Iquere yëye'ni, mësarü, yë'ëpi sani tarapëpi
si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

1 Mësarü aquëpi sehuoma'cohua'ijë yo'o ma'ñere
yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna
asayë.

2 Jaje pa'iquëta'are mësarü ti co'aye yo'oji
cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë
pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure
cayë, ja co'ayerëpa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësarü
ja're pa'ima'ë pa'ija'quë.

3 Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e
asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyëje
pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji,
cayë.

4 Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e
tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësarü ja're
te'e pa'iyëje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Je-
sucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësarü ja're conü.

⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuãñoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e.

⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësarü de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñeje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë.

⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuãñosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi coní sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë.

¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja paini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësarü iye yeja pa'iyë peora'pi.

¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa

co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cono cuepequëre. Jaje pa'ire cato con tsioni aima'pë pa'ijë'ë, cahuë.

¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quë'rona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë?

² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë.

³ Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'iyë mësaruse'e ne de'huaye pa'iji.

⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina.

⁵ Mēsarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mēsaru aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore?

⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mēsaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, më'ere sañope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare ima cuañonije?

⁸ Jaje pa'iquëta'are mēsarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mēsarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te conì pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mēsaruja'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, paì de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i.

¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë.

¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mēsaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ejaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

12 Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato çocai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë.

13 Ètatu'u cato ao aija'copi pa'iji cani pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ètapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pai capë cato Èjaëni pacacaico cui'ne Èjaëpi pai capëre pacacaiji.

14 Jaje pa'i do'ire maire Diosupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'ejë pa'ye.

15 Pai ñape mësarü Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni.

16 Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ijë pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji."

17 Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ijë pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

18 Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë.

19 Mësarü capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarü capë mësarü tseco peoji, Maija'quë tsecoa.

20 Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësarü Maija'quëre ai oijë mësarü

capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësarū sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye p̄ato ai de'oji, me co'acquë'ni.

² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire p̄ai ñape nējore paye pa'iji, cui'ne nomio-hua'ijë p̄ai ñape ëjère paye pa'iji.

³ Ëjëpi nējo yëyejē yo'oquë pa'iyē pa'iji, ëjē sēte. Cui'ne nējoje ëjē yëyejē pa'ye pa'iyē pa'iji, nējo sēte.

⁴ Nējo cato ëjē tsecoa. Ëjē api, iti tse aquë. Ëjē cato nējo tsequë api.

⁵ Jaje pa'ina, ëjē yëye panita'a nējo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësarū pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë.

⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëjē pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi p̄ai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye p̄ato jerepa de'oji, yë'ëjē pa'iohua'i pa'ito.

⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyē.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañëñë, ëjère jecoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e cayë pañë. Ëjaërepajë jaje cuañëji.

11 Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjëre jeocosico pani yequëre huejaye peoji, pañita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ejëje nëjore jeocoye peoji.

12 Iye cato yë'ëpi cayë, Ejaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë.

13 Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë.

14 Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësarü mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña.

15 Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi pañita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi pañita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji.

16 Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco pañita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

17 Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, paï ñapere Ejaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare.

18 Cui'ne cui ri ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi

soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre.

19 Ti cõcai ma'ñe a'ë, cuiri ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cõcaiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë.

20 Jaje pa'ina, paì ñape pa'iye pa'iji, Maija'quë ì soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i.

21 Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë.

22 Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji.

23 Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire paì jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë.

24 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

25 Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë.

26 Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni.

27 Huejasiquë cato nëjore jëocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë.

28 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsiopi huejaco panije co'aye

yo'oye paço. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iye a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'iye pa'iji, mai Ējaë co'amañare jerepa cuasajë.

³⁰ Iye yeja mai pa'iye carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ije pa'iye pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ije pa'iye pa'ijë'ë, mai Ējaë ayere neja'quë caquë.

³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'ljine t'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyeje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ējaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji.

³³ Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nējore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji.

³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjëre de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsjo cato mai Ējaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

35 Jaje cani mäsaru de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ējaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

36 Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji.

37 Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pa'si'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji.

38 Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

39 Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ējë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni.

40 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao İsiye

1 De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toy-ayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, coçaiye a'ë.

2 Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi.

³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aïñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë.

⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmores cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni johua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aïñe cuasayë. Cui'ne johua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini.

⁸ Mai ao aïñepi Maija'quë maire oiye tì'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyeye peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyeye peoji.

⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa tì'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi.

¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerepa asa tì'ama'quëpi ñaji. Ñani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a.

¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo

ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayere nejocaiyë.

¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañope yo'oyë.

¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ejaë Jesu-cristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë.

² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itojë mësarü yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuo-quë quëayë.

⁴ Yë'ë si'aye aoñe cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire.

⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuaröjainë de'oji. Mai Ejaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyejë pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere?

⁶ ¿Bernabé cui'ne yë'ë conï Maija'quë do'ijë cocaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësarü?

⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna,

tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni?

8 Jaje pa'ina, paise'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yë'ëse'e caye pañë.

9 Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: “Iti ca po'te saihuë të'ijai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë.” Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i,

10 maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cöcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cöcaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne hua po'tequë johua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë.

11 ¿Jaje pa'lito mësarü joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësarü co'amañapi cöcaiye co'aquë? Pa'ni de'oji, yëquëre cöcaiye.

12 Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësarü de'oye cöcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cöcaiye pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cöcaijë'ë caye pahüë. Coa ai jerepa quëcojë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohüë.

13 Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre së huë'ña cöcaicohua'ijë Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë.

14 Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iye pa'iji caquë mai Ejaë nepi.

15 Yè'è jaje quèa do'ire sai cuañoñe pa'iquèta'a sai cuañoñe pañuè. Cui'ne jaje toyani toyama'è pa'iyè, mèsarupi isijajè caquè. Coa ai jerepa yè'è ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyè. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayè, yè'è ne do'i sihuayere sioto.

16 Jerepa pa'i a'è cuasaquè quèaye pañè, Maija'què coca quèani. Yè'ère cuañe nèose'ere ne ti'añe pa'iji. Yè'èpi Maija'què coca quèama'què pani teaye pa'iyè.

17 Jaje pa'ina, yè'èpi neñe yè'è sihuaquè yo'onita'a yè'è do'ire isise'e payè. Jaje pa'iquèta'are yè'èpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nèose'e pa'ito me pañe'ni.

18 Huaso coca quèa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquè sema'è pa'iyè, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquè caquè. Jare cayè, yè'è sihuayere.

19 Pai jo'yaè peoquèta'a si'aohua'i jo'yaè de'ohuè, Cristona jai paire dacasi'i caquè.

20 Judío pai ja're conì pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquè pa'iyè, judío paini Maija'què te'tena dasi'i caquè. Jaje cani cayè, Moisés cuañese'ere sehujè yo'ocohua'ire nesi'i caquè yo'oyere. Yè'è cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quèta'a iohua'ire Maija'quèna dasi'i caquè yo'oyè.

21 Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyè, Maija'quèna iohua'ire dasi'i caquè. Ja yè'ta'a Diosu cuañese'ere pa'iyè, Cristo cuañeñere sehuoquè pa'i do'ire.

22 Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquè iohua'ije pa'i de'ohuè. Pai ñapeje pa'i de'ohuè, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajè caquè.

²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i conì pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëcohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësaruje ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye.

²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orójaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë.

²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë.

²⁷ Capëre cuañëñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tëjini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañone coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë.

² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoal'ji'i, oco do cuañoneje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi.

3 Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi aō a'ahuë'ë.

4 Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco oca'a'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore oca'a'ahuë'ë.

5 Jaje pa'iquëta'are jai pa'i ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

6 Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë.

7 Jaje pa'ina, mësaru cato pa'i de'huasi diusuhua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: “Aō aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pa'i tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë.”

8 Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato.

9 Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani aō jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u.

10 Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

11 Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë.

12 Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe.

13 Neñañe pa'ina, mësaru ai yo'oyeje pa'ye yeco-hua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësaru quëco ti'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

14 Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña.

15 Mësaru cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ña'ne pa'iji.

16 Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina.

17 Jai paï mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

18 Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire joja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë.

19 Jaje cani cama'ë pa'iyë, paï de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a paï de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë.

20 Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja're cõni pa'iyë.

21 Huati ucu duruhuë ucuyë ti peoji, mai Ejaë

uc̄u duruhüē uc̄ucohua'ipi. Ējaē mesana aō aīcohua'ipi huati mesa aīñe ti peoji.

²² Ējaēpi oi pēijaquē cajē huatire sihuajē yo'oye co'aji. I jerepa tutu quē'iohua'i peoyē, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyē

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yeque cato cōcai ma'ñe a'ē. Si'aye yē'ē yēyejē pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yeque cato joyo pa'iyē ñese mēiñe cōcai ma'ñe a'ē.

²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajē de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajē yo'oye co'aji.

²⁵ Jaje pa'ina, aō huero hue'ña isiyere coa hueroni aijē'ē. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quē cuasajē sema'pē pa'ijē'ē, ai cuasaye peojaquē.

²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyē Maija'quē tse a'ē.

²⁷ Panita'a sehuoma'quēpi aō aijē'ē caquē huēouna, sehuoni i huē'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quē cuasajē sema'pē coa si'aye i aōñe aijē'ē.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are yequēpi mēsarute quē'añe pa'i api, iye hua'i pa'i de'huasi diusure isise'e a'ē caquē. Jaje quēaru aima'pē pa'ijē'ē. Mēsarute quēasiquē cuasayere co'a de'huayere coejē aīñe pajē'ē.

²⁹ Iye cato cayē yequē co'aye a'ē, cuasayere. Mēsaru cuasayere cama'ē pa'iyē.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni?

³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aikuë pa'ito ¿me neni yë'ë aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni?

³¹ Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë.

³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'ë.

³³ Jaje pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ijë si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësaruje yë'ë yo'o iñose'ejë pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iñose'ejë pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësaru yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'ejë pa'ye pa'ijëna.

³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a emëohua'i mëne ëjaëpi. Ejë cato nëjo mëne ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëne ëjaëpi.

⁴ Jaje pa'ina, emëpi i siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji.

⁵ Jaje cui'ne nomioپی io siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë

quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tãase'eje pa'ioipi quëa do'ipi. Ëjëpi jerepa pa'i caye iñoñe a'ë, siopëna cañapi puañe cato.

⁶ Nomiopi siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopë.

⁷ Ëmë cato i siopë puañe peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, ëmë cato Maija'quë de'ouquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato ëmë de'ouquë pa'iyere iñoçai pa'ico.

⁸ Maija'quë ëmëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are ëmë ayepi de'huapi.

⁹ Ëmëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë ëmëre neñe papi.

¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io siopëna capi pë'pësico pa'iyepa pa'iji.

¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iyepa cato nomio peoto ëmë pa'iyepa peoji. Jaje nomiopi peotoje ëmëje pa'iyepa peoji.

¹² Ëmë capëre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomiopi ëmëre ai de'huayepa pa'iji. Si'ayepa iye yo'oyepa Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'ouquë nomiopi Maija'quëre seo capi siopë puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajë'ë, ñani.

¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire ëmëohua'ire huajëya'ye nëiñe neji, ëmëohua'ipi tsoa naña hue'eto.

15 Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io siopë pë'pë ja'ñere isise'e sëte.

16 Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ije cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

17 Jaje pa'iquëta'are mësaruru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cöcati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaruru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë.

18 Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi.

19 Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa ti'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iye ñañe pa'iji.

20 Jaje pa'iquëta'are mësaruru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aiñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji,

21 mësaruru ao ai maca ti'aëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cono ucu cuepere pajë yo'o do'ire.

22 ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucuje ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsëcöhua'ini co'aye yo'oyë, mësaruru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaruru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaruru yo'oye sihuacaiye pañë!

*Ējaē Ao Aiñe**(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)*

²³ Yē'ē mēsarute ye'yase'e Ējaēna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuē, mēsarute. Ite cajei yo'oyeje pa'ye yo'oquē cosoquē tseā jēo cuañoja'a ñami na'iquēna, Ējaē Jesupi jujuma' ao ini,

²⁴ Maija'quēre pēpani aore yeteni huahuequē capi: “Aijē'ē. Iye aiñe cato yē'ē capē a'ē. Mēsaru de'oye pa'i ja'ñere caquē isiye a'ē. Yē'ē yo'ose'eje pa'ye yo'ojē'ē, yē'ēni cuasajē.”

²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuē i jēñapi ini capi: “Iye ucu duruhuē pa'iyē cato yē'ē tsie a'ē. Iye do'ipi Maija'quē mami huajē ca nēose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yē'ēni cuasajē yo'ojē pa'ija'cohua'i pa'ijē'ē.”

²⁶ Jaje yo'oni mēsaru i ju'ise'ere quēa iñojē yo'oyē, ao aiñe ñape cui'ne iye ucu duruhuē ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojē pa'ijē'ē.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ējaē Ai Pa'ise'ere Cuasajē Yo'oye

²⁷ Ējaēre pa'ē cuasama'pē mai Ējaē ai pa'ise'ere coa huēojē aini, cui'ne coa huēojē ucuni sañope mai Ējaē capēre cui'ne i tsiere yo'oyē, co'ayere.

²⁸ Ja do'ire ja yē'ta'a iye ao aima'nē cui'ne ucuma'nē pai ñape joñoa co'ye ñañe pa'iji.

²⁹ Jaje pa'ina, Ējaē capē ayere cuasama'ē coa huēoquē iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquēpi yo'oji.

³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mēsaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyē. Jaje yo'ojē yecohua'i jujuhuē.

³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ējaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ñañe paji.

³² Jaje pa'iquëta'are Ējaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cõni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë.

³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana aijë pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina.

³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu.

⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato.

⁶ Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë.

7 Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cocaijê de'oye pa'i ja'ñere caquë.

8 Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijê yecohua'ire ye'ya ja'ñere.

9 Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji.

10 Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji.

11 Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

12 Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji.

13 Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

14 ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa.

15 Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tio ponëni pa'iyë peoji.

16 Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: "Ñacoaje ñani yè'è cato yecoa'è." Jaje canije capère hua sani tjo pa'iyè peoji.

17 ¿Si'a capè ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capè cajorose'e pa'ito me yè'era're'ni?

18 Jaje pa'ina, Diusupi ñaquè si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yèyeje jarote jaopi pa'ijaço caquè.

19 Jaje pa'ina, si'a capè te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye?

20 Jaiye te'ñapi pa'iquèta'are yure cato te'e capè pa'iji.

21 Ñacoapi jètère ca tija'ñe peoji: "Mè'ère ne cuañoñe pañè." Cui'ne siopèpi quèore, "mè'ère ne cuaño'ma'lo pa'iyè," ca tija'ñe peoji.

22 Coa ai jerepa tutu peoye cõcai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cõcaiye a'è. ¿Ja peoto me pa'iyè'ni?

23 Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i què'ye a'è cayere jerepa ñare pajè su'ñecaiyè, cui'ne tija'ñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyè.

24 Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiye pañè. Jaje pa'ina, Maija'quèpi pai capè de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i què'ye pa'ijaquè caquè.

25 Jaje pa'ina, pai capè cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajèje pa'ye sa'ñe cõcaio pa'ico.

26 Jaje pa'ina, te'e te'te capè a'si ju'ito si'a capè ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuaño'to si'a capè sihuaye pa'iji.

27 De'o'ji, jaje pa'iyè sète. Mèsaru sehuosicohua'i cato mèsaru pai ñape Cristo capè acohua'i a'è.

28 Jaje pa'ina, Maija'quēpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajē cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jējo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quē cayere asani quēacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quē coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o tī'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequē cocapi cacohua'ire nepi.

29 ¿Si'aohua'irepa i doce jējo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quē quē'ro aye asase'e quēacohua'ise'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quē coca ye'yacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o tī'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'ie? Pañë.

30 ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'ie? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quēacaicohua'ise'e pa'ie? Pañë.

31 Jaje pa'ina, mēsaru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajē yējē'ë. Jaje pa'ina, yē'ēpi mēsarute ai jerepa tutu de'oye quēasi'í.

13

Oiyere Quēaye

1 Yē'ēpi si'a pai coca caquēpi cui'ne huiñaohua'i coca caquēpi paire oima'quē pani, coa huatihuē tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quēna de'huana tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë.

2 Cui'ne si'aye Maija'quë què'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye paì ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saoquëpi ja yè'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë.

3 Cui'ne si'aye yè'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yè'ë capëre pajë yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yè'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cõcaiye pajì.

4 Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cõcaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yè'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api,

5 ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ìte yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api,

6 yecohua'i tajojë co'aye yo'oyere ñaquë si-huama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api,

7 si'aye ai yo'oye pa'itojë quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

8 Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë què'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë.

9 Jajë pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë què'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë.

10 Jajë pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa tì'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

11 Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë.

12 Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñaÑeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñaÑë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diosute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñaÑeje pa'yerepa.

13 Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'Ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

1 Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diosu de'lo tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë.

2 Jaje pa'ina, yequë pai coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti paÑë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë pai asa ti'a ma'Ñe a'ë.

3 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë.

4 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iye neÑe

a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire.

⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, pañita'a huajëye asase'ere quëayere, pañita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere pañita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere pañita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji.

⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe.

⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito?

¹⁰ Si'a yeja jaiye pa'i coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti

pa'iji, yè'ère.

12 Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sète Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

13 Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë.

14 Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yè'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a.

15 ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yè'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yè'ëje asaquë jëjëñe pa'iji.

16 Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're coni te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire.

17 Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi.

18 Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü cayë jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i.

19 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona cayë ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, johua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pa'i asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cöcayie peoji.

20 Maija'quë do'ijë, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë.

21 Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: “Caja'quë a'ë, iye paire yequë paì cocapi ti paì yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Èjaë.”

22 Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pañi sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pañi sehuoma'cohua'ire.

23 Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, pañita'a sehuoma'cohua'ipi conì cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë.

24 Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique pañita'a huesëcohua'ique conì cacasicohua'ijë iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë.

25 Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñarepa mësarujä're pa'iji caji'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

26 Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë iñose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë.

27 T̄i cocapi cacohua'i pani cajajē cayaohua'i panita'a toasocohua'i paī ñape te'ohua'ise'e cajajē. Cajēna, yecohua'ipi iti case'ere quēajaquē.

28 Jaje pa'iquēta'are tiñe coca case'ere quēaquē peoto itije caye pajē'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajē coa paī ñape Maija'quēse'ere joyose'e cuasajē señe pa'iji.

29 Cui'ne Maija'quē quē'ro ayere asani quēayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajē cajēna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajē iti quēayere neñajajē.

30 Jaje pa'iquēta'are tsi'sito ñu'iquēre Maija'quēpi iñoquēna, jaēpi casi' caquē yo'oto ja maca du'ru caquēpi jeoñe pa'iji. Jeoquēna, yequēpi caye pa'iji.

31 Jaje pa'ina, si'aohua'i mēsaru Maija'quē iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajē. Cui'ne yo'o jujahuē cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huēi ja'ñere cajē yo'ojē'ë.

32 Maija'quē ayere asani quēacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nēiñere de'oye ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajē.

33 Maija'quē cato huesē ēaye nēiñere isima'quē api. Maija'quē cato de'oye ai cuasama'pē jo'cua pa'iyere isiquē api.

Si'a hue'ña Maija'quē paī yo'ojē pa'iyere pa'iji.

34 Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ēsese'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehujē cama'pē jo'cua pa'ijē'ë, Maija'quē judío paire cuañese'eje pa'ye.

35 Seni asañu'u cuasacohua'i pani, ējēni señe pa'iji, hu'ena sani. Jaje pa'ina, nomio

Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañoñe paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ijë mësarü jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare.

³⁷ Maija'quë iñosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ëjaë cuañese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji.

³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë.

⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyëje coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësarü asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë.

² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësarü huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

3 Du'ru macarepa mäsarute ye'yahuë, yè'ère ye'yase'ere. Mäsarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere.

4 Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa.

5 Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi.

6 Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yè'ta'a iti ñasicohua'i ja pa' pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë.

7 Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

8 Ai tëji hue'ñare pana yè'èreje ñaipi, ti ñañe pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yè'ère yo'osiquëpi Jesure ñahuë.

9 I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yè'ère tëtö saiscohua'ipi. Jaje pa'ina, yè'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saocohua'ina hue'e ti'añe peoyë.

10 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yè'ère i coa isise'e ne ma'ñe nëañe papi. Jaje pa'ina, yè'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yè'ëpi yo'oye pahüë. Maija'quëpi yè'ë ja're cono yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohuë.

11 Jaje pa'iquëta'are yè'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

12 Yēquē cato mēsarute quēahuē, Cristo ju'isiquēpi huēise'ere. Jaje pa'iquēta'are mēsaru acohua'ipi cayē, ju'isicohua'i huēiye peoji. ¿Me yo'ojē jaje caye'ni?

13 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huēiye peoto, Cristoje huēiye papi.

14 Jaje pa'ito Cristopi huēima'ē pa'isiquē pa'ito yēquē quēaye ti do'i peoye a'ē, cui'ne mēsaru pa'ija'cohua'i a'ē cuasajē pa'iyeje ti do'i peoye a'ē.

15 Diusupi ju'isiquēni Cristore huēopi cajē quēahuē. Ja quēa do'ire cosocohua'ipi pa'iyē, ju'isicohua'i huēiye peoto.

16 Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huēiye paṭo Cristoque huēiye paṣiquē pa'ini.

17 Jaje pa'ina, Cristopi huēima'ē pa'isiquē pa'ito mēsaru sehuose'eje cōcai ma'ñe pa'iji, cui'ne mēsaruje ja yē'ta'api co'ayere pa'iyē.

18 Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesēsicohua'i pa'iyē.

19 Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e cōcaiye pa'ito mai pa'iyē, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

20 Jaje pa'iquēta'are Cristo ju'isiquē pa'isiquēpi huēji'i. Huajēquērepa jaē api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquēpi ti huēisiquē.

21 Adánpi iye yeja si'a paṣi ju'iñe huēopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ěmēpi ju'isicohua'i huēi ja'ñe huēopi.

22 Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iye paja'cohua'i a'ē.

23 Jaje pa'iquēta'are paṣi ñapere nuiñe pa'iji.

Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tēayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye.

24 Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diosuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tēji macarepa.

25 Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oe sao macaja'a.

26 Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oesi jeteyo'je tējiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere.

27 Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ija'quë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë.

28 Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diosuna meñe cuañe cuañoquë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diosupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

29 Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

30 ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni?

31 Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaruru mai Ejaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje

pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji.

³² Yë'ère ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cucu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e çiquere cöcatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa paï cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, paï case'eje pa'ye ñeje: "Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë."

³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësarua acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'eja'cohua'i a'ni?

³⁶ Coa huesëohua'irepa señe a'ë. Jaje señe, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa.

³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tãcohua'i pani iti ñëare tãma'cohua'i a'ë, iti care tãcohua'i a'ë.

³⁸ Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, paï ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye.

³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iye pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api

tĩne pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tĩne pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tĩne pa'iohua'i pa'iyë.

40 Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tĩne pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tĩne pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë.

41 Ēsë miañe tĩne pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tĩne pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tĩne pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë.

42 Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tĩne pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi.

43 Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'ioipi huëija'coa.

44 Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pai capë pa'iyëje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyëje pa'iji.

45 Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pai Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api.

46 Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji.

47 Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Ējaë Jesucristo.

48 Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë.

49 Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

50 Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe te'te pa'ie peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi conì pa'ie peoji.

51 Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

52 Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuë jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tìohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

53 Iye mai pa'ie carajaico sëte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji.

54 Iye mai pa'ie carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tì'asipi, ñeje: “Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nëo cuaño.

55 ¿Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?”

56 Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hueañeje pa'io, pa'ie. Cui'ne Moisésre Diosu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji.

57 Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a

Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'oji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Cöcai Curiquëre Quëaye

¹ Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cöcai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë.

² Domingo mu'seña ñape curiquë tirona huajë'ë, pai ñape mësarü nese'e sehuosicohua'ire cöcai ja'ñere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë.

³ Yë'ë jaro ti'asi maca mësarü tsi'sosi curiquë cui'ne mësarü jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalenna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cöcai ja'ñere.

⁴ Yë'ëreje sati'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're sati'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ijë.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja ti'aja'quë a'ë, mësarü quë'ro.

⁶ Ti'ani mësarü ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, panita'a yeque jaronä si'a oco tëcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë

a'ë. Saina, mäsaru cöcati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe.

⁷ Mäsarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mäsaru quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ējaë ja'je yëto.

⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se t̄i'a macaja'a.

⁹ Efeso daripëna mai Ējaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pa' sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'iopi pa'iji, Ējaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pa' yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi t̄i'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mäsaru ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ējaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye.

¹¹ Ja do'ire ite mäsaru acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mäsarute sehuosicohua'i ja're conì sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mäsaru Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ēmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i.

14 Jaje pa'ina, si'aye mäsaru neñe pa'ito paire oiyepi nejë'ë.

15 Mäsarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanos tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcaijë pa'iyë, cajë.

16 Jaje pa'ina, mäsarute cayë. Mäsarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë.

17 Sihuayë, Estéfanosre, Fortunatore cui'ne Acaicore mäsaru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena.

18 Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mäsaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mäsarupi de'oye cuasajë sihuajë ñaño pa'iji.

19 Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mäsarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila coní. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ijë mäsarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë.

20 Si'aohua'i sehuosicohua'i mäsarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ño su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

21 Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mäsarute toyaquë pëpayë.

22 Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

23 Ëjaë Jesucristopi mäsarute jaiye coa isijaquë, i payere.

²⁴ Si'aohua'ire mäsarute yë'ë oiye jëjo saoyë,
Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihuë. Jaje pa'ijaquë.

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d